

Det kan vel neppe siges endnu at være Tilfældet; der er ikke forløbet mere end godt to Aar, siden Loven blev vedtaget, og den har kun i godt halvandet Aar været i Kraft; det er da ikke noget meget omfattende Erfaringsmateriale, der allerede er indvundet, og det har mistet efter min Opfattelse meget betydeligt i Værdi, fordi ingen Kommunalbestyrelse har kunnet faa Lov til at administrere denne Lov i Ro og objektivt kunnet sammenligne nyt med gammelt; Agitationstrømmens Buldren, kan jeg sige, har forhindret Kommunalbestyrelserne deri.

Men vi er naturligvis rede til i et Udvalg at undersøge det Erfaringsmateriale, som maatte have staaet til Disposition for den højtærede Minister; vi er rede til at tage dette op til saglig, objektiv Undersøgelse og til at drage Konsekvenserne af en saadan Undersøgelse, vel at mærke med Forbliven indenfor de finansielle Rammer, som ved den allerede gældende Lov er gennemført. Og her maa da ogsaa erindres — og det synes mig, at det maa den højtærede Minister have staaende klart for sin Erindring — den Advaren fra finansielt betydelende Side, som gentagende har lydt mod at gaa til at forøge de uproduktive Udgifter her i Landet, saavel for Statens som for Kommunernes Vedkommende.

Og hvorledes mener den højtærede Minister, det vil gaa med den Balance, som man nøjsommeligt mener at have tilvejebragt paa det sidst forelagte Finanslovsforslag, hvis det Forslag, som den højtærede Minister her kommer med, ophøjes til Lov? Nu siger den ærede socialdemokratiske Ordfører: Det er der ingen Fare ved; for jeg nærer det bedste Haab — siger det ærede Medlem — om, at Afrustningsforslaget bliver gennemført i indværende Rigsdagssamling. Ja, jeg har nok vidst, at det ærede Medlem Hr. Holger Larsen er Sangviniker, men at han er det i den Grad, at han saa fuldstændig har mistet Følingen med alt faktisk her i Verden, som dette Haab jo i Virkeligheden er Udtryk for, det havde jeg oprigtig talt ikke troet. Og saa maa jeg ogsaa gaa ud fra, at naar man var naaet til at faa Afrustningen gennemført, saa var Formaalet dermed at faa tilvejebragt ekstraordinære Midler til Statsgældens Afbetaling. Er det ikke den Kile, de Herrer har drevet paa i Befolkningen, naar de har krævet Afrustning: Vi maa have tilvejebragt saa og saa mange Millioner ekstra aarlig til Statsgældens Afbetaling, thi hvorfra skal

ellers det dertil fornødne tages? Men nu kommer de Herrer pludselig og siger: Vi skal have de Millioner sparet, som Militærudgifterne andrager, saa meget deraf, som det er muligt, for de skal omgaaende spises op. Jeg tror, det er en Nationaløkonomi, som ikke kan staa for nogen som helst saglig Prøvelse, og jeg tror ærlig talt ikke, at et Ræsonnement af den Art er fremmende for de Afrustningsbestræbelser, de Herrer siges at udfolde.

Nej, skal vi videre paa dette Omraade, maa Forsikringstanken efter min Mening føres frem i forreste Række, saa maa en Udvikling paa Folkeforsikringsgrunden fremtidig blive Basis. I Sommeren 1922 blev der nedsat en Kommission til Undersøgelse af, ad hvilke Veje Folkeforsikringstanken praktisk kunde gennemføres. Kommissionen fik den Opgave at undersøge de praktiske Veje, ad hvilke man kunde tænke sig at supplere og delvis erstatte den gennemførte Aldersrente, og med dette Formaal for Øje sammensattes Kommissionen. Jeg havde Lejlighed til i det første Aars Tid at følge Kommissionens Arbejde, og jeg havde Indtrykket af, at Kommissionen i Foraaret nærmede sig Afslutningen af sit Arbejde. Jeg spørger da den højtærede Indenrigsminister, om det er ham bekendt, hvor vidt Kommissionen er naaet med dette Arbejde; har den højtærede Minister holdt sig underrettet om Arten og Omfanget af de Arbejder, Kommissionen har beskæftiget sig med? Disse Opgaver skulde udelukkende være af praktisk Art, medens den teoretiske Undersøgelse af hele Folkeforsikringsproblemet paa særdeles anerkendelsesværdig Maade er gennemført ved den Alderdoms- og Invaliditetskommissionsbetænkning, som blev afgivet i 1914.

Som sagt, jeg mente at have Grund til at tro, at man i Foraaret stod nær Afslutningen af Kommissionens Arbejde, og at der gennem dette Arbejde vilde blive peget paa Veje, ad hvilke man i Praksis kunde gennemføre Folkeforsikringstanken. Skal vi komme til en Udvidelse af Aldersrenten, maa det efter Venstres Opfattelse være paa Basis af Forsikringsprincippet; ad de hidtil fulgte Veje kan der efter vor Opfattelse ikke vandles videre, de økonomiske Hensyn gør dette umuligt, det vilde være at føre os ud i det økonomisk ufor-svarlige. En Lovgivning, som nu medfører et Udgiftsbeløb saa stort som det, der i Forbindelse med Aldersrenteloven er Tale om, et Beløb, som meget snart vil naa de 80 Mill. Kr., som det ærede Medlem Hr. Martin Hansen siges at have nævnt, be-